

Forslag til Præstationsprøver for danske Landbrugsheste.

I Hæfte 4 af T. f. L. bragte vi Konsulent Th. Vendelbo Andersens Forslag til Præstationsprøver (Trækprøver) for danske Landbrugsheste.

I Tilknnytning hertil har vi fra Konsulent Math. Nissen, Graasten, modtaget nedenstaaende:

Det har glædet mig at læse det Forslag til Præstationsprøver, som Konsulent, mag. agro. Th. Vendelbo Andersen har fremsat i Nr. 4 af Tidsskriftet.

Konsulent Vendelbo Andersen har i udmærkede Artikler tidligere været inde paa Spørgsmaalet; men dette grundigt gennearbejdede og klart fremstillede Forslag giver gode Holdepunkter for nærmere Gennemtænkning af Sagen.

Adskillige Gange har jeg ved Foredragsmøder fremdraget dette Spørgsmaal og understreget dets Vigtighed for dansk Hesteavl's Fremtid og har derigennem erfaret, at ikke faa af vore Hesteopdrættere er interesserede i at faa Sagen taget op, medens til Gengæld andre staar ret, uforstaaende over for den.

Uden i mindste Maade at forklejne Vendelbo Andersens Forslag — tværtimod — eller at indlede en Diskussion, vil jeg tillade mig at foreslaa visse Ændringer i Forslaget, og jeg gør det ikke mindst for at være med til at indføje flere Betragtninger for de, der staar for vor Hesteavl, saa Sagen belyses fra mange Sider, inden den for Alvor forhaabentlig i nær Fremtid tages op.

At den almindelige Dyrskuetid ikke er heldig for Prøvernes Afholdelse er sikkert rigtigt, men mindre af Hensyn til, at „Dyrskuehuld“ og „Arbejdshuld“ bør være saa forskellige som af Hensyn til Arbejdstræning og Varme. Selv om Træning anføres at betyde ret lidt, betyder forskellig Træning dog saa meget, at det er et Usikkerhedsmoment. Hverken Hingste eller Hopper er normalt i den Arbejdstræning i Dyrskuetiden som i de egentlige Arbejdsperioder. Dertil kommer, at det ofte er saa varmt i Dyrskuetiden, at man ikke kan forlange naturlig Arbejdsudfoldelse af en utrænnet Hest. Kort Tid efter Høst maa af nævnte Grunde anses for bedste Prøvetid.

De saakaldte „Kraftprøver“ som de 4- og 5-aarige Hingste aflægger paa Kredsskuerne eller Fællesskuerne bør nu afløses af virkelige Præstationsprøver, og samtidig kan Eksteriørbedømmelsen og -beskrivelsen foretages. Det vil netop være heldigt at foretage Eksteriørbedømmelse og Præstationsprøver samtidig for at faa Hingstene at se i „naturligt“ Arbejdshuld, ogsaa Eksteriørbedømmelsen kan vinde herved. De Omraader, hvorfra Hingstene samles, bør ikke være for smaa; de nuværende Kredsskueomraader er maaske passende. Det er muligt, at Hopperne bedst samles fra mindre Omraader; men til at begynde med kan de vist godt samles fra lige saa store Omraader. Transportforholdene bliver vel lette igen, ja og Avlshoppernes Antal mindre. Dagene for Præstations- og Eksteriørbedømmelsen bør være godt besøgte til Vejledning for de mange. Det bliver de bedst ved at være virkelig „store Dage“.

Vendelbo Andersens Forslag udmærker sig ved at være meget grundigt; men maaske dog ogsaa mere grundigt og dermed mere omstændeligt end nødvendigt for at opnaa sikre Prøver. En saa kompliceret „Ydelseskontrol“, som Præstationsprøver trods alt er, bør sikkert opgøres med Betegnelser, i hvilke Skønnet kan faa en ret stor Plads, netop fordi saa mange Egenskaber bestemmer, hvor stor Værdi man vil tillægge en Hest til sit Brug. Pointsskala er særlig velegnet.

Arbejdsprøven er den vigtigste, fordi netop det jævne, støtte, middelsvære Landbrugsarbejde er vore Hestes vigtigste Funktion. Den kan udmærket udføres paa samme Bane fra Aar til Aar og ved Hjælp af Slæde med Belastning til bestemt Træk — helst i Procent af Hestens Vægt — blive ens fra Egn til Egn, hvilket er meget vigtigt. Prøven bør ske ved Kørsel med Enspænder; forskellige Makkere kan give et vist Usikkerhedsmoment. For Hingste og Hopper bør bruges samme Fremgangsmaade; det gør Resultaterne mere vejledende. 4 Timers Arbejdsprøve er jo længe, men af Hensyn til Prøvens Betydning maaske ikke for længe. Under Prøven bør Dommerne give en Beskrivelse af Hestens hele Maade at udføre sit Arbejde paa; en Beskrivelse der, som nu Afkomsbeskrivelserne, følger med Resultatet. De Heste, der „bestaar“, tildeles Points som vi kender dem fra Eksteriørbedømmelser; vi skal nødig have indført endnu flere Pointsskalaer, end vi har.

Kraftprøven bør ogsaa udføres efter samme Princip for Hingste og Hopper og med Bremsebil som omtalt i Forslaget. Mon ikke den uden Skade kan forenkles en hel Del. Det finske System har jo kun 2 Strækninger à 500 m og derefter „Trapper“ à 50 m. Arbejdsprøven giver jo de væsentligste Resultater, og Kraftprøven som Middel til at vise Hestens Vil-

lighed til at tage fat og Evne til at trække haardt er næppe forringet gennem et simplere og lettere gennemførligt System, f. Eks. Strækninger à 100 m med stigende Modstand i Forhold til Hestens Vægt.

Jeg finder det finske System med Trækmodstand i Procent af Hestens Vægt for det bedste. Det kan godt indrømmes, at ogsaa Hestefolk sommetider anvender misvisende Argumenter i Raceagitationen. De store Heste skal faa større absolutte Tal for kg Træk end de smaa; disse Tal kan misbruges. Prof. *Terho* siger jo, at man kan frembringe Hestestammer af forskellig Vægt med samme Trækkeevne i Forhold til Vægten. Tal herfor faar man direkte frem ved at afpasse Trækprøven efter Hestens Vægt. Saa kan vi bruge samme Bedømmelsesmetode i alle Racer; vi har i Forvejen alt for forskellige Betegnelser i Eksteriørbedømmelse mellem Racerne.

Jeg er lidt betænkelig ved den foreslaaede Hurtighedsprøve. Arbejds- og Kraftprøven skal fortælle, hvad Hesten duer til i Marken; paa Landevejen skal Bilerne nok i endnu større Omfang end nogensinde tage Pladsen op. En saadan Hurtighedsprøve vil let blive en Sportspræstation, der har lidet med almindeligt Landbrugsarbejde at gøre. En Travprøve, der siger noget om Hestens Evne til „Træk i Trav“ angivet ved Points, er enkel og sikker nok til Prøvens Værdi.

Som et „Modforslag“, der som nævnt har til Formaal at belyse Sagen fra flere Sider, tillader jeg mig da at fremsætte følgende:

1. **Arbejdsprøve.** Jævn Mark, der kan bruges fra Aar til Aar. 4 Timers Kørsel med Slæde med Belastning til 15 pCt. af Hestens Vægt. Beskrivelse af Hestens Arbejdsmaade. Points fra 9—24. 24—21 = 1. Præmie; 20—17 = 2. Pr.; 16—13 = 3. Pr.; 12—9 = 4. Pr.
2. **Kraftprøven.** Bremsebil. 100 m Strækninger med 3 Min. Pause begyndende med 10 pCt. af Hestens Vægt stigende med 5 pCt. for hver Trappe. „Trappen“s Nr. angives.
3. **Træk i Trav.** Der køres 1 km med 5 pCt. af Vægten i Trækmodstand og gives Points som anført under Arbejdsprøven.
4. **Arbejdsvilje.** Der gives Points efter den anførte Skala. Maalinger m. m. som anført i Vendelbo Andersens Forslag.

Gid denne Sag snart maa tages op af Hesteavlens ledende Mænd i godt Samarbejde mellem Racernes Talsmænd til Gavn ikke for en bestemt Race men for den samlede danske Hesteavl.

Math. Nissen.